

види зброї й шантажує світ застосуванням ядерної зброї. Ось чому в березні 2023 року сталася історична подія: Міжнародний кримінальний суд у Гаазі видав міжнародні ордери на арешт президента Росії Путіна, а також уповноваженої з прав дитини Львової-Белової. Їх підозрюють у незаконному примусовому приміщенні українських дітей. Окрім цього, у квітні 2023 року ПАРС у своїй резолюції визнала геноцидом депортацію українських дітей. У резолюції йдеться і про те, що Асамблея зазначає: появляється щораз більше доказів того, що російська офіційна риторика, яку використовують для виправдання повномасштабного вторгнення та агресії проти України і т. зв. процесу «деукраїнізації», має ознаки публічного підбурювання до геноциду або засвідчує геноцидний намір знищити українську національну групу як таку або принаймні її частину. У резолюції ПАРС згадано Конвенцію про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948), а учасниками Конвенції є і Росія, й Україна. В резолюції тричі згадується про «можливий геноцид» в Україні, а також про зв'язки, що випливають з агресивної війни Росії проти України, це «воєнні злочини, злочини проти людяності та можливий геноцид». Є в резолюції й положення про те, що створення міжнародного спецтрибуналу щодо злочину агресії проти України не повинно впливати на здійснення цим трибуналом юрисдикції щодо воєнних злочинів, злочинів проти людяності та можливих геноцидів, вчинених у контексті тривалої агресії.

У передмові до попереднього посібника я згадував статтю Є. Маланюка «Про меморію» («Для пам'яті»). У ній йдеться про великі волошкові очі українських дітей, які вмирили під час Голодомору. Про це Є. Маланюк нагадував, за його словами, не для зайвих зітхань, не для традиційних сліз, врешті не для солодкавого болю й моральної розпусти, бо цього ми вже мали аж забагато. Євген Маланюк нагадував про великі волошкові очі українських дітей передусім для того, щоб укріпити нашу традиційно слабку пам'ять. Власне, ця думка Є. Маланюка й спонукала мене назвати передмову до посібника саме так: «Ми приречені пам'ятати». Нині до цього заголовка я ставлюся досить критично. Нині лише пам'яті мало. Щоправда, й пам'ять наша вже інша – не сентиментальна, не сльозлива, не безнадійна. Вона вже чесніша, відвертіша, сміливіша, безкомпромісніша. Проте не пам'ять як особливість людського організму й одна з духовних, ментальних ознак національного буття найважливіша, особливо якщо йдеться про загрозу національному буттю. Пам'ять не завжди пов'язана з конкретною дією (хоча вона не є бездіяльною), вона передумова чогось іншого. Чого? Вона теоретична передумова самоусвідомлення й боротьби. Характеризуючи історію української преси, я завжди звертав увагу на суб'єкта цієї історії і переконував студентів у тому, що українці – це нація меча і плуга, свободу і відваги, розуму і віри, гумору і пісні, самопожертви і покликання. І насамперед меч і сила (духовна, інтелектуальна, фізична) захистять нас від ворога. Переконував у тому, що українська преса – це преса боротьби й ідеї державності, власне, боротьби за державність.

Саме тому про Голодомор (як і про будь-які інші злочини Москви) ми повинні не лише пам'ятати. Потрібно усвідомити той факт, що й під час Голодомору українці не лише вмирили, але й боролися, проте безсилі руки голодних українців меча не могли втримати. Нинішня жорстока й аморальна війна, яку Росія почала проти України – це ще одна спроба повторити попередніх спроб геноциду. Але ми – з мечем, якого міцно тримаємо в руках, – так заповідали нам наші великі попередники.

Це пам'ять меча і сили духа, не страху, а ненависті до ворога.

Степан КОСТЬ

90-А РІЧНИЦЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ГОЛОДОМОРУ В НОРТ ПОРТІ

Українська громада південно-західної Флориди гідно відзначила 90-і роковини великої трагедії українського народу – Голодомору 1932-1933 рр.

У неділю, 19 листопада, Соборну панахиду відправили о. Олег Сацюк та о. Дмитро Касіян в церкві св. Андрія при Українському Релігійному та Культурному Осередку в Норт-Порті. Під час панахиди члени Громадського Комітету тримали в руках запалені свічки. Опісля члени громади зайшли до урочисто прибраної зали на перекуску та перегляд короткої програми заходу.

Голова Громадського Комітету Віра Боднарук привітала присутніх. У своєму виступі коротко згадала про прагнення Сталіна та його комуністичного уряду зупинити спротив до колективізації в Україні та знищити українців, як національну групу. Жертвами стали 10,5 мільйонів невинних людей, серед яких третина дітей.

Цю трагедію не було замовчено в діаспорі – очевидці та науковці докладали багато зусиль, щоб правда про злочин сталінського режиму дійшла до всього світу. Офіційне відзначення пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. було встановлено Президентом Ющенком 2008 року на останню суботу в листопаді.

У 2008 році було зібрано письмові враження дітей і молоді, народжених в незалежній Україні, про Голодомор. Це покоління українців чуло про трагедію від своїх бабусь чи дідусів, або від учителів у школі.

Вірш Аліни Сіماشко із збірки «33 рік – дитинство мого прадіда» декламувала Оля Бабчук, а враження Валентини Василенко від розповіді читала Леся Попель.

Урочисте слово про Голодомор-Геноцид виголосив широконаний суддя федерального уряду Сполучених Штатів Америки, Його честь Богдан Футей. Він підкреслив правове визнання Голодомору Геноцидом.

Присутні були запрошені оглянути мапу України, де хрестиками позначено пам'ятники жертвам Голодомору. Відзначення у Норт-Порті 90-ї річниці Голодомору-Геноциду українського народу, навмисно спричиненого кривавим комуністичним режимом, завершилося виконанням славня «Ще не вмерла України».

Щира подяка членам Громадського Комітету за допомогу у підготовці відзначення 90-ї річниці Голодомору 1932-1933 рр.: Дарія Томашоска, Анна Мацілінська, Богдана Пужик, Катя Стецюк, Богдан Боднарук, Леся Попель, Євген Томашоский, Галя Лісничка, Клара Шпичка, Ліда Білоус, Віра Боднарук і Юрій Шевчук (фотограф).

Віра БОДНАРУК,
голова Громадського Комітету

25 листопада 2023 року

Задучена світлина Юрія Шевчука